

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
pentru abrogarea art. 72 alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, la art. 72, alin (1) se prevede că „pe perioada stării de alertă, operatorii de transport și distribuție energie electrică și gaze naturale asigură continuitatea furnizării serviciilor, iar în situația în care este incident un motiv de debranșare/deconectare, amână efectuarea acestei operațiuni până la încetarea stării de alertă.”

În perioada de aproximativ un an de aplicare, aceste prevederi au generat dificultăți în relațiile comerciale din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, care afectează în mod evident activitățile tuturor participanților din piețele aferente acestui sector, respectiv ale furnizorilor, operatorilor de distribuție și

de transport, precum și ale producătorilor de energie electrică și de gaze naturale.

Deși amânarea debranșărilor/deconectărilor prevăzută la art.72 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 vizează expres doar operatorii de transport și operatorii de distribuție, impactul acestei reglementări se răsfrânge cu prioritate asupra furnizorilor de energie electrică și de gaze naturale, aceștia ajungând în imposibilitatea de a acționa pentru încasarea contravalorii energiei electrice sau a gazelor naturale furnizate. În aceste condiții, din cauza lipsei lichidităților generată de neplată, furnizorii sunt obligați să transfere către distribuitori și transportatori contravaloarea tarifelor de transport și de distribuție la termenele scadente, indiferent de data încasării contravalorii facturilor emise către clienții finali. Neîncasarea sumelor aferente de la clienții finali s-a resimțit în cascadă asupra tuturor părților implicate pe lanțul de alimentare, având în vedere că circa 90% din contravaloarea sumelor încasate de furnizori de la clienții finali reprezintă sume în transfer (costuri pass-through) către operatorii de distribuție, operatorii de transport și producători. Astfel, riscurile asociate imposibilității de deconectare/debranșare în caz de neplată, și consecințele suportării de către operatorii implicați în alimentare a costurilor asociate furnizării în ansamblu au un impact negativ la nivelul întregii economii naționale.

În prezent, conform cifrelor prezentate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, AFEER – Asociația Furnizorilor de Energie Electrică din România și ACUE – Federația Asociațiilor Companiilor de Utilități din România, numărul clienților finali casnici și non-casnici de energie electrică și gaze naturale care nu au achitat contravaloarea consumului de energie electrică și/sau de gaze naturale înregistrat în perioada vizată de amânarea debranșărilor/deconectărilor a ajuns la circa 209.000, cu un quantum al debitelor restante de circa 249 mil. lei la sfârșitul lunii mai a.c.; aferent energiei electrice, numărul clienților care nu și-au achitat facturile și nu au putut fi deconectați este de circa 173.000 la finalul lunii iunie a.c.

	În conformitate cu legislația în vigoare, deconectarea/debranșarea de la alimentarea cu energie electrică și gaze naturale pe perioada stării de alertă nu poate fi realizată indiferent de: - motivul pentru care s-ar fi realizat deconectarea/debranșarea; - momentul la care s-a născut motivul debranșării/deconectării; - situația patrimonială concretă a clienților finali protejați de consecințele măsurii de deconectare/debranșare; - măsurile adoptate, complementar, pentru protecția și sprijinirea populației prin prisma necesității de acces la utilități publice; - solicitarea de deconectare exprimată de către clienții finali de energie electrică și gaze naturale. Acest context legislativ a indus unora dintre clienții finali un comportament neadecvat în relația contractuală cu furnizorii, chiar și în situația în care nu au fost afectați de problemele create de COVID 19, generând pierderi din ce în ce mai mari pe întreg lanțul de producție-transport-distribuție-furnizare energie electrică și gaze naturale. Totodată, menținerea actualelor prevederi stipulate la art. 72 alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2020, poate conduce la un număr semnificativ de debranșări/deconectări ale clienților finali debitori față de furnizorii de energie electrică și gaze naturale, imediat ce starea de alertă va fi încheiată, având în vedere că furnizorii au aplicat în această perioadă toate măsurile care preced deconectarea (avertizări, executare garanții, propuneri eşalonare, etc.). În condițiile în care motivul deconectării este reprezentat de neplata facturilor, clienții finali aflați într-o astfel de situație nu vor putea încheia ușor noi contracte cu alți furnizori, din cauza unor posibile garanții majorate solicitate în cadrul noilor contracte de furnizare. De asemenea, astfel de clienți finali nu vor putea fi preluați nici de către furnizorii de ultima instanță, motivat de deconectarea pentru neplata debitelor. Mai mult, în cazul în care vor identifica soluții pentru plata debitelor restante, pentru reconectarea la rețelele de energie electrică și/sau de gaze naturale, respectivii clienți finali vor trebui să
--	--

achite din nou taxa de racordare, conform legislației în vigoare.

Elementele care constituindu-se într-o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată sunt următoarele:

Având în vedere revenirea economică înregistrată în ultima perioadă și diminuarea problemelor de ordin economic și social apărute din cauza pandemiei COVID-19, care oferă oportunitatea și necesitatea impunerii unei reveniri graduale la o situație de normalitate în piețele de energie electrică și de gaze naturale, din perspectiva relațiilor contractuale dintre clienții finali casnici și non-casnici pe de-o parte și prestatorii lor de servicii în domeniile energie electrică și/sau de gaze naturale, pe de altă parte,

Luând în considerare:

- că aplicarea măsurilor prevăzute la art. 72 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2020, cu modificările și completările ulterioare, au produs arierate în economie datorită comportamentului adoptat de către o parte dintre consumatorii casnici și noncasnici care au acumulat restanțe la plata energiei electrice și gazelor naturale,
- întrucât datoriile acumulate de consumatorii casnici și noncasnici la plata energiei electrice și gazelor naturale nu mai pot fi susținute de către furnizorii acestor servicii,
- că fiecare zi de întârziere, conduce, în opinia asociațiilor de profil, la amplificarea prejudiciilor suferite de operatorii economici implicați în lanțul de alimentare cu energie electrică, respectiv gaze naturale și la mărirea debitelor consumatorilor care au abuzat de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2020;

	- necesitatea eliminării impactului negativ la nivel macroeconomic al continuării aplicării - pe termen lung - a unor măsuri de protecție pentru clienții finali de energie electrică și de gaze naturale, impact care se va manifesta printr-o creștere iminentă a debitelor deja existente în contextul revenirii economiei, al creșterii cererii de energie electrică și de gaze naturale și a prețurilor aferente, în cazul în care starea de alertă se prelungește; - necesitatea evitării deconectării bruște a clienților finali care au fost cu adevărat afectați de pandemia COVID-19, odată cu încetarea stării de alertă, sens în care este necesară stabilirea unei perioade în care să se soluționeze situațiile de neplată existente în urma neplății debitelor consumatorilor, - dificultățile create în piețele de energie electrică și gaze naturale și volumul considerabil al facturilor restante acumulate ca rezultat al exercitării într-un mod excesiv din partea unor clienți finali de energie electrică și de gaze naturale, al drepturilor oferite de legislația în vigoare menită să susțină un nivel acceptabil al suportabilității consumului de energie electrică și de gaze naturale pentru clienții finali real afectați de pandemia COVID-19, fapt ce conduce la o presiune suplimentară dificil de suportat de operatorii din domeniu, Întrucât prelungirea facilităților poate conduce la prejudicii majore în lanț în întreaga economie.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ are drept scop abrogarea prevederilor art. 72 alin (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020, în vederea revenirii la prevederile legislative anterioare intrării în vigoare a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020, care permit – în condiții contractuale reglementate - deconectarea clienților finali rău-platnici. De asemenea, este avută în vedere și includerea unei perioade de tranziție de 90 de zile, în timpul căreia clienții finali care au beneficiat de prevederile art. 72 alin (1) ale Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 nu pot fi deconectați pentru debitele restante aferente perioadei de aplicabilitate ale respectivelor prevederi, aceștia având posibilitatea să identifice, împreună cu prestatorii de servicii din domeniile energie

	electrică și/sau gaze naturale și în funcție de situația proprie, soluții pentru achitarea debitelor restante.
3. Alte informații	
<i>Secțiunea a 3-a</i> <i>Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ</i>	
1. Impactul macroeconomic	Impactul este pozitiv, urmare eliminării unor restricții care afectau funcționarea corectă a piețelor de energie electrică și de gaze naturale și care aveau potențialul de a afecta întreg cadrul macroeconomic.
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Eliminarea unor posibile situații în care există avantaje de ordin comercial înregistrate de clienții finali non-casnici, care au optat pentru neplata contravalorii consumurilor de electricitate și/sau de gaze naturale, în baza prevederilor art. 72 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/2020, în raport cu clienții finali non-casnici de electricitate și/sau de gaze naturale, buni platnici, concurenți în domeniul lor de activitate.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Modificările aduse prin proiectul de act normativ vor determina eliminarea unor restricții care afectau buna funcționare a piețelor de energie electrică și de gaze naturale și revenirea la o situație de normalitate, în care un produs achiziționat este și achitat în termenul convenit conform contractului încheiat. De asemenea, clientul final va avea la dispoziție o perioadă de tranziție în vederea identificării, împreună cu prestatorii de servicii din domeniile energiei electrice și/sau gazelor naturale, măsurilor celor mai adecvate situației proprii pentru achitarea debitelor restante.
2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2² Impactul asupra	Întreprinderile mici și mijlocii vor beneficia, ca toți ceilalți clienți finali, de o perioadă de tranziție în

Întreprinderilor mici și mijlocii	vederea identificării, împreună cu prestatorii de servicii din domeniile energiei electrice și/sau gazelor naturale, a celor mai adecvate măsuri conforme situațiilor proprii, în vederea achitării debitelor restante.
3. Impactul social	Toți clienții finali casnici vor beneficia de o perioadă de tranziție în vederea identificării, împreună cu prestatorii de servicii din domeniile energiei electrice și/sau gazelor naturale, a măsurilor adecvate situațiilor proprii în vederea achitării debitelor restante.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
						mii lei
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2021	2022	2023	2024	2025	-
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acestea: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugetele locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acestea: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale						

(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor pentru somaj: (i) cheltuieli de personal (ii) asistență socială						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) bugetul asigurarilor de stat-bugetul asigurarilor pentru somaj b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
7. Alte informații	-					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
--	--

vederea implementării noilor dispoziții	
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărârile ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	-

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Aparare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.642/2021. Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.5852/2021. Consiliul Concurenței a transmis adresa nr.8304/28.07.2021. Proiectul de act normativ a fost elaborat în consultare cu Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE); prin adresa nr. 82.047/23.07.2021 ANRE a comunicat

	propunerile sale referitoare la măsurile propuse prin proiectul de act normativ.
6. Alte informații	-
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul www.energie.gov.ro în data de 16.07.2021.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	-

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru abrogarea art. 72 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

FLORIN BASILE CIU

